

UKRADENI ZAPISI

Franjo Matanović

**vlastita naklada
Slavonski Brod, 2020**

Impresum:

naslov: UKRADENI ZAPISI

autor: Franjo Matanović

vlastita naklada autora

mjesto i godina izdavanja: Slavonski Brod, 2020

URL:<http://franjomatanovic.altervista.org/ukradeni-zapisi/>

ISBN 978-953-48859-9-4

***Copyright ©
Franjo Matanović***

F.M.
neDostajemiviski

UKRADENI ZAPISI

nova samoizdaja 11

Franjo Matanović

DOŠAO SAM SA ISTOKA

došao sam sa istoka
da vam otpjevam
kako kratke noge
ima svaka laž

najteže je lagat sebe
jer onda ne znaš
došao sam sa istoka
toliko se zna

DOĐI GOSPODINE

dođi Gospodine
i pokaži mi kako da
riješim zagonetku
mojih troškova
svaka računica mi
izlazi nakrivo i ne mogu
izaći na kraj
dođi Gospodine
pomozi mi
neka me tvoj Sveti Duh
prosvijetli
neka mi dadne
trunčicu mudrosti
da se znam suočiti sa ovom zvijeri

ISTU LJUBAV MRZI

sanjam o nekoj stvarnosti
koja ne postoji
ni u mojim snovima

gledam u nekom mraku
kojeg ni najsunčanija
bjelina snijega
ne razgoni

živim u nekom svijetu
koji živeći od ljubavi
istu ljubav mrzi

BLIZU SRCA

kako je ljubav
bliza srcu
kako je bliza
svakome
i kako daleko
se udaljujemo
kako daleko smo
često

KOJI JE MOJ POSAO

posao
koji je moj posao
koja je moja uloga
u ovom filmu
prijevare

prevaranti i razbojnici
zavladaše
u otimačini su složni
tko će od njih ukrasti
njihov plijen
tko će to vratiti
siromahu

POVJEST MOGA PISANJA

povjest moga pisanja
i povjest koridora C4
(tj autoputa Budimpešta – Ploče)
koji prolazi kroz Svilaj
toliko se podudaraju
toliko čekaju na realizaciju
na ostvarenje

već je prošlo pola stoljeća
skoro
kako to stoji na papiru
otkako su avioni snimali trasu po prvi put
otkako sam išarao prve papire
čekaju nešto
čekamo sponsore
koje doduše ne interesuje
ni poezija moja
ni Bosna moja

UKRADENI ZAPISI

ovo su ukradeni zapisi
ukradeni u nekom komadiću
vremena
na raznoraznim mjestima
i u raznoraznim okolnostima
baš ukradeni
baš fragmenti
mene
od kojih pokušavam
sastaviti
mozaik bivanja

LJETNJA BURA

bura je polomila lišće
i granje u ove srpanjske
dane

miris me podsjeća na
odbijeno lišće i grane
kad se za rakiju
tresu šljive

shvatio sam u momentu
zašto rakija
koja bi trebala biti lijek
toliko zla u ljudskim
životima načini

to nam se osvećuju
stabla šljiva
za sve odbijene grane
i odbijeno lišće

DOĐI DUŠE LJUBAVI

o Bože
obnovi moje sjećanje
i daj mi pameti
da sa ovom voljom za pisanje
znadem što zapisivati
i kako zapisivati
neka me vodi Duh Sveti
tvoje ljubavi
dođi Duše
i vodi moju ruku
i moj um
da ne zalutam
da ne pobjegnem od istine
dođi Duše Ljubavi
dođi

NEKADA I SADA

sjećam se točno
onog vremena kada sam
besposlen išao za kravama
i priželjkivao čitati a
nisam imao što
(često sam čitao sa
raskidanih stranica u koje
su ribari bili zamotavali
koješta
kruh za pecanje
sendviče pivo tri točke)

slično je i sada
zapravo je obrnuto
sad imam što čitati
ali nemam vremena
skoro ni trunčicu
tako da sam uvijek na istom

PRVI PLAN

molim vas
pogotovo novinare
urednike radija tv
i sve one koji proizvode
javno mnijenje
probajte analizirati
glasila
ono što vi proizvodite
i pogledajte
koliko vi isti
iznosite u prvi plan
reklamirate
homoseksualce svoje omiljene
sportaše glazenike političare

dok o gladnima
o bolesnima o nezaposlenima
dok o jadnima i o obiteljima sa puno djece
o nama sa najdana
šutite ili stvarno ne znate ništa

JEDAN KOLEGA ODLAZI U MIROVINU

jedan kolega odlazi
u mirovinu
protratio je život radeći
sad se opija i sve druge časti
prinosi žrtvu bogu alkoholu
što je veoma uobičajeno
među nama sa najdna
plaši se smrti
jer je mirovina to
predvorje smrti
kao i svi što se plašimo
drugima fali pet deset
ili pedeset godina rada
do odlaska
krug se nemilosrdno vrti

STOJIM MALEN

stojim malen
na ovom ogromnom brodu
tamo
s druge strane
grad
San Francisco
ogroman grad
na malim brdima

vidim
to je goli beton

tamo
željezo staklo
asvalt
ništa zelenila
ništa živo bih
rekao
samo ljudi
i njihovi virusi

AMERIČKA ZEMLJA

išli smo jedan dan
posjetiti San Francisco
i negdje vidjeh
nešto kopaju
pa sam otkrio
da postoji i američka zemlja
po kojoj nisam hodao
stopama nisam stao
prekrili su sve
asvaltom betonom

AMERIČKO PRAVILO

ovdje je pravilo
da nema nikakvog pravila

novosti
uvijek nešto novo
i novo
napraviti nešto najnovije
najdrugačije
reći izmisliti
i sve skupa se čini
da na kraju jedina novost
ostaje
ono što je bilo od iskona
autentična i jednostavna
ljubav

NEMA LOGIKE

svi mi ovdje
po dvanaest sati pa još i više
svakim danom a ponekad i noću
radimo
težak rad
za teške novce
muka je to muka
pa onda izlazak
na odmor slobode
pije se do besvijesti
drugi idu u kockarnicu
neki troše na kurve
ili se kupuju neke bezvezne
nepotrebne stvari
gdje je tu logika
gdje je tu smisao

DOBRO JE DA NIJE

doista sam sav
usplahiren
sav u oblacima
jer svijet se ne vrti
kako bih ja htio
ništa ne hoda onako
kako bih ja htio
i slava Bogu da je tako
jer gdje god započnem
ja činiti nešto
to je vrlo teško
to je vrlo jadno
kao i uvijek
dobro je da nije
kako ja želim

BROD KOJI SE ZOVE POEZIJA

u suhi dok je jučer
uplovio putnički brod
koji se zove *Poesia*
sličan kao i *Concordia*
što još negdje pluta
po vodama oko Genove

čudno je to evo se
susrećemo ja koji pišem
pjesme ljubavne po cijevima
sa najdna sa dvodna
i ovaj brod čijim imenom
netko špekulira poeziju
a možda tko zna
možda to nije slučajnost
da se susretnem ja ovoliko sićušan
i nevidljiv
sa takvom grdosijom od metala
možda poezija jednom
zaživi u ljudima

JAKO SU ME PREVARILI

sinoć smo ponovno
pregledavali pjesme za
talijanski prijevod
kod Vinicia
ona serija razmišljanja
koju sam prije dva ljeta
upisivao i prepisivao
ono sa najdna
otkuda i jesam

mučna su to izdavanja
samog sebe
jer je teško priznati istinu
drugima
a još teže samom sebi
otkriti laži kojima se obmanjujem
kako reče onaj
kršćanski pisac
što je pisao o Duhu Svetomu
treba pronaći način
za pisati o ovoj temi
a da to nije toliko obilježeno
da ljudi bježe
kao što sam i ja davno

bježao od bilo čega što bi
govorilo da se radi o svetom
jer sam bio dresiran
da je to sve srednji mračni vijek
zaostalost
a zapravo su me prevarili
jako su me prevarili

ČVRSTO PRIKOVAN ZA ZEMLJU

prizivam ime Božije
jer sam grešan u dnu duše
ovako sav govorim kako
je obitelj moja lijepa
i kako je obitelj sveta
i kako je to jedini put
i tako dalje

i onda tamo jučer
prodavačica neka iz Sežane
kojoj sam davno
ostavio knjigu
pjesama objavi na *facebooku* jednu moju
pjesmu i već letim u oblake
misleći da sam slavan

hvala ti o Bože
što sam čvrsto prikovan za zemlju

SVAKI DAN SE PROBUDE

svaki dan se probude
najmanje
četiri budale
kaže mi Pređo da je čuo od ciganina
koji noseći na buvljak
množinu neupotrjebljivih stvari
i nadajući se da će neki
od te četvorice
ili sva četvorica
doći kod njega
i kupiti ono što on ima na prodaju

danas
kad vidim koliko
neupotrjebljivih i beskorisnih
stvari imamo u kući u autu na poslu
i koliko ih vidim u drugih
čini mi se da se mi
svaki četvrti dan
najmanje
probudimo i kupujemo

NE KOŠTA ME NIŠTA

ne košta me ništa
moliti za
one koji traže
molitvu moju
bez obzira što svi
baš kao i ja
traže molitvu radi
dobitka nekog
radi uspjeha radi zdravlja
radi sreće
radi mira

radi ulaska u Božiji vidokrug
jer ničega nema drugoga
sve ostalo je varka

IZMEĐU RAZNORAZNIH ISTINA

u ovom moru
plivanja
između raznoraznih istina
o koliko nam srce
pati
što ne slušamo ga

oči su umorne od bljeskanja
što više mraka
to slabijeg bljeskanja treba
da zaslijepi nas

u ovom laganju
kad stvarno ne znamo
kuda

MONTE GRISA

zar može biti upitna
ljepota jednog svetišta
Marijinog
a ono što prave
(pravimo mi) ljudi
sa našim probama
i egzibicijama sa
cementom i armaturama
kao što je Monte Grisa
to je odraz nas samih

ŽELIO BIH DA SE MOJE ŽELJE

o Bože

jezikom ne izričem

ali dušom sanjam velike

snove postati slavan tj moćan

sa novcima kupiti kuću ili kuće

imati i imati

a ne znam što snivam

želio bih da se moje želje

spuste na zemlju

pa da želim

u ovom poslu koji radim

sa ovim rukama

moći pošteno prehraniti

uzdignuti djecu i obitelj

pomoći mojim Bosancima i Ukrajincima

možda jedanput otići

i na odmor godišnji

i biti skroman

i biti tvoj o Bože Isuse Kriste ljubavi

POSTAO SAM NULA

u ovih petnaest godina
a i prije
nijedanput nisam otišao na godišnji
radim u inozemstvu
možda sam toliko rastrošan
kad ne znam
kad nemam

najvjerojatnije je da sam
smotan
previše smotan
skoro pa imbecil
jer je neobjašnjivo
dvadeset godina nakon
izgnanstva
još jurim za svojim
identitetom i nemam ga
postao sam ono što jesam
postao sam nula

MOJA VODA TEČE POLAGANO

ne volim te lažna
igračko vremena
jer me varaš
uzaludno

moja voda teče polagano
pjevujući sjetnu pjesmu slapova
koje je davno napustila
bila se umorila
pa se u meni nagomilala
u poplavu svih
zaljubljenosti koje su
me progonile
kroz vjekove i vjekove

GLE DAM PORUKE SMS

gledam poruke sms
i brišem
nekad sam to želio
spasiti sačuvati
prepisivao sam
ali ove stvari nisu
tako lako sačuvljive
kao što je papir propadljivi
lako se piše
lako se briše

NEKE ČUDNE I NEIZMIŠLJENE

progone nas
ljude
neke čudne i neizmišljene
laži tako stvarne
opipljive
neprebrojive

sa svih strana okružuju
sa svih strana se pojavljuju
nikad ne čekaju
love nabrzinu
i uvijek iste
uvijek drugu formu uzimlju
prikazujući se lijepima
prikazujući se primamljivima

O AUTORU

Franjo Matanović rođen 1964. u Svilaju Donjem (BiH). Sin seljačke obitelji, odrastao u maloj, jednostavnoj, prostoj sredini; iznevjerio roditeljske nade o velikim školama te postao "stručni" radnik, što se kroz život pretvorilo u obični radnik. Kako obrazovanje tako i samonaobrazba svojim stihijskim valovima u doba propadanja komunističkog režima su ga proveli od socrealizma (škola) i klasičnog kršćanskog odgoja (obitelj) preko rock n rolla, modernizama i čiste klasike u samootkrivnje općeg kulturnog blaga. Stalna borba za opstanak i ostale nedaće nikada ne dopustiše punu realizaciju pisanja i zato isprekidani ciklusi zapisa u nekontinuitetu. Običan čovjek, obična naobrazba, običan život prostog smrtnika. 40-ak naslova u vlastitoj nakladi bez značajne literarne biografije i bez ikakve mogućnosti šutjeti.

kazalo

DOŠAO SAM SA ISTOKA.....	5
DOĐI GOSPODINE.....	6
ISTU LJUBAV MRZI.....	7
BLIZU SRCA.....	8
KOJI JE MOJ POSAO.....	9
POVJEST MOGA PISANJA.....	10
UKRADENI ZAPISI.....	11
LJETNJA BURA.....	12
DOĐI DUŠE LJUBAVI.....	13
NEKADA I SADA.....	14
PRVI PLAN.....	15
JEDAN KOLEGA ODLAZI U MIROVINU.....	16
STOJIM MALEN.....	17
AMERIČKA ZEMLJA.....	18
AMERIČKO PRAVILO.....	19
NEMA LOGIKE.....	20
DOBRO JE DA NIJE.....	21
BROD KOJI SE ZOVE POEZIJA.....	22
JAKO SU ME PREVARILI.....	23
ČVRSTO PRIKOVAN ZA ZEMLJU.....	25
SVAKI DAN SE PROBUDE.....	26
NE KOŠTA ME NIŠTA.....	27
IZMEĐU RAZNORAZNIH ISTINA.....	28

MONTE GRISA.....	29
ŽELIO BIH DA SE MOJE ŽELJE.....	30
POSTAO SAM NULA.....	31
MOJA VODA TEČE POLAGANO.....	32
GLE DAM PORUKE SMS.....	33
NEKE ČUDNE I NEIZMIŠLJENE.....	34
o autoru.....	35

original:
nova samoizdaja 11
Trieste – lipanj 2013
F.M. neDostajemiviski
franjomatanovic@gmail.com

ISBN 978-953-48859-9-4